

האם מותר להתקלח ביו"ט במים חמים?

משנה (ביצה כא ע"ב):

ב"ש אומרים: לא יחם אדם חמין לרגליו אלא אם כן ראויין לשתייה, וב"ה מתירין.

משנה (ביצה כא ע"ב ד"ה לא יחם)

וב"ה מתירין ודוקא לרגליו אבל לכל גופו מודה לאסור לדבר השוה לכל נפש צעינן וזה אינו ראוי אללא לצני אדם מעונגין אבל ידיו ורגליו שוה לכל נפש.

רי"ף (ביצה יא ע"א ד"ה רבינו הגדול ז"ל פירש דמדאורייתא מישרא שרי מטעם מתוך דרחיצת כל הגוף שוה לכל נפש

ולענין רחילה ציו"ט צחמין שהוחמו מעיו"ט חזינן לגאון דקא כתב הכי דהיאח לאמרינן לא ירחץ אדם כל גופו צצבת צחמין שהוחמו מע"ט דוקא צצבת אבל ציו"ט שרי לרחוץ כל גופו צחמין שהוחמו מעיו"ט ללאו דבר שחייצין עליו משום צבות ולא משום רשות ולא משום מלוא היא אללא גזירה וכי גזרי צצבת אבל ציו"ט לא.

ריטב"א (שבת לט ע"ב ד"ה לימא): רבינו הגדול ז"ל פירש דמדאורייתא מישרא שרי מטעם מתוך דרחיצת כל הגוף שוה לכל נפש הוא, אלא מדרבנן הוא דנאסרו משום גזרת מרחצאות...

משנה (ביצה כא ע"ב)

צחמין לא יחם אדם חמין לרגליו וכו'. עיי' שיטת תוס' ושיטת רי"ף דלהתוס' חימום מים לכל גופו אסור מן התורה ולרי"ף מדרבנן אטו שבת. וצ"ל אע"ג דבעלמא לא גזרי י"ט אטו שבת לענין מלאכת אוכל נפש הכא שכבר נכשלו הבלנים וחיללו שבת ברחיצה כמבואר רי"ף כירה ע"כ גדר גדול גדרו ואסרו כל רחיצה אפי' בי"ט. ומי"מ איכא ביניהו דלהתוס' גם חמין שהוחמו בעי"ט אסורים ברחיצה גזירה אטו הוחמו בי"ט משא"כ לרי"ף דיי"ט גופי' גזירה הוא והי"ל גזירה כ"כ הר"ן.

ש"ע (א"א א"ק"א, ב)

מותר להחם בי"ט מים לרחוץ ידיו (י) אבל לא כל גופו... אבל במים שהוחמו מעי"ט, מותר לרחוץ כל גופו אפילו כאחד... הנה: (יח) ויש אוסרים בכל ענין, וכן נוהגין.

משנה

(י) אבל לא כל גופו - פי' להחם מים כדי רחיצת כל גופו דרחיצת כל גופו הוא דבר שאין שוה לכל נפש רק למעונגין הרגילין בזה:

(יח) ויש אוסרים בכל ענין - דס"ל דאין חילוק בין שבת ליו"ט ואסרו רחיצה ביו"ט כמו בשבת... ועיי' בא"ר שכתב דרוב הפוסקים ס"ל כדעה ראשונה אלא שנוהגין לאסור ואין לשנות המנהג:

שחיטת שבת כהאכילה (פרק י' פ"ט ג):

כשם שאסורה רחיצת כל הגוף כולו במים חמים בשבת, כך היא אסורה גם ביו"ט, אף אם המים הוחמו בערב יו"ט.

הערה כא:

והטעם דאסרינן לרחוץ כל הגוף, שמא יבוא להחם מים לצורך זה, והרי רחיצת כל הגוף היא דבר שאינו שוה לכל נפש אלא רק למעונגין הרגילין בכך... ויל"ע, כהיום שרוב בנ"א יש להם חדר אמבטיה בביתם, או לפחות מקלחת, למה נאסור רחיצת כל הגוף משום שאינו שוה לכל נפש, ומ"ש מזיעה בזמן הגמרא, דמעיקר הדין שרינן משום דהוה שוה לכל נפש... וצ"ע.